

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Woerden
Postbus 45
3440 AA WOERDEN

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	+31681025300
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	thomas.van.walchren@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-13029	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Thomas van Walchren	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitvoering luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Het oordeel ten aanzien van het vakgebied Wabo luidt 'voldoet'. U heeft echter nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Ook hebben wij enkele verbeterpunten ten aanzien van essentiële onderdelen van uw nieuw VTH-beleidsplan 2023-2027. Een overzicht van alle verbeterpunten treft u aan in de bijlage bij deze brief.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Omdat uw taakuitvoering in de vorige beoordelingen als 'voldoet' is beoordeeld. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. We hebben voor uw gemeente daarom een versoberde vorm van toezicht gehanteerd. Dit betekent dat we de ontvangen toezichtinformatie op hoofdlijnen hebben beoordeeld, met name op

volledigheid en actualiteit. Aangezien u recent een nieuw VTH-beleidsplan hebt vastgesteld, hebben wij het beleidsstuk wel inhoudelijk beoordeeld. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 22 november 2023 een gesprek gevoerd met een juridisch adviseur Omgevingsrecht / beleidsadviseur VTH en teammanager VTH & OOV a.i. van de gemeente. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

U heeft op 4 juli 2023 het VTH-beleidsplan 2023-2027 vastgesteld. Het beleidsplan ziet er degelijk en zorgvuldig opgesteld uit. Een tussentijdse beleidsevaluatie heeft u echter niet uitgevoerd. Daardoor is niet inzichtelijk gemaakt in hoeverre de beleidsdoelen uit het voorgaande VTH-beleidsplan 2019-2022 zijn behaald en/of bijsturing nodig is in het nieuwe beleidsplan.

Positief is dat de in het nieuwe beleidsplan aangebrachte prioritering gebaseerd is op de uitkomsten uit een risico- en omgevingsanalyse. Wij constateren echter dat er in het beleidsplan voor de uitvoering (vergunningverlening) geen risicoanalyse en prioritering aanwezig is. De risicoanalyse en prioritering voor de uitvoering is opgenomen in het gemeentelijke Bouwbeleidsplan uit 2014. Qua diepgang van de beoordeling van omgevingsvergunningaanvragen voor de activiteit bouwen, wordt het toetsingsprotocol uit het Bouwbeleidsplan gevolgd. Weliswaar staat het Bor toe dat het uitvoerings- en handhavingsbeleid in een of meer documenten wordt vastgelegd, maar de connectie tussen het VTH-beleidsplan en het gemeentelijk Bouwbeleidsplan mag sterker tot uiting komen in het VTH-beleid.

Daarnaast constateren wij dat aan de hand van de risicoanalyse en prioritering in het VTH-beleidsplan 2023-2027 geen concrete of meetbare uitvoerings- en handhavingsdoelen zijn geformuleerd ter beheersing van de geïdentificeerde en geprioriteerde risico's en het waarborgen van veiligheid, gezondheid en de naleving van wet- en regelgeving ten aanzien van activiteiten in de fysieke leefomgeving. De doelen die in het VTH-beleidsplan 2023-2027 zijn geformuleerd zijn interne kwaliteits- en procesdoelen die gebaseerd zijn op een interne sterkte- en zwakteanalyse en een trend- en ontwikkelanalyse. Het nastreven van dergelijke interne kwaliteits- en procesdoelen kan een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken maar houden niet direct verband met de uitgevoerde risicoanalyse en daaruit voortvloeiende prioriteiten met betrekking tot omgevingsaspecten.

Het niet hebben van concrete en meetbare uitvoerings- en handhavingsdoelen op basis van de risicoanalyse en prioriteiten maakt het onmogelijk om inzichtelijk te krijgen welke financiële en personele middelen benodigd zijn voor het bereiken van doelen die specifiek gericht zijn op het verminderen of beheersen van risico's en problemen binnen een bepaald domein zoals milieu gezondheid, veiligheid of naleving van (bouw)regelgeving.

In het verificatiegesprek heeft u aangegeven dat u op dit moment werkt aan het verder ontwikkelen van de monitoring en evaluatie waardoor er zicht ontstaat op de taakuitvoering door de VTH-organisatie. U beschikt over een zeer gedetailleerd sturingssysteem waarmee snel inzichtelijk te maken is wat de benodigde capaciteit is om de prioritaire en niet-prioritaire werkzaamheden uit te voeren. Hiermee geeft u daadwerkelijke sturing op uw organisatie. Als hier enige tijd mee gewerkt is, kunnen hieruit concrete en meetbare doelen worden geformuleerd die in het VTH-beleid moeten landen.

Ten slotte wordt in het uitvoeringsprogramma en jaarverslag onvoldoende ingegaan op de vraag in hoeverre de uitgevoerde en nog uit te voeren activiteiten hebben bijgedragen of zullen bijdragen aan de in het beleid gestelde risico's, prioriteiten en doelen. Dit kan mede komen doordat niet alle doelen in het VTH-beleidsplan 2023-2027 voldoende concreet en meetbaar zijn en gebaseerd zijn op de risicoanalyse en daaruit voortvloeiende prioriteiten.

Dit heeft vooral te maken met de omstandigheid dat het uitvoeringsprogramma 2023 nog gebaseerd is op het voorgaande VTH-beleid. Uiteraard wordt het uitvoeringsprogramma 2024 gebaseerd op het huidige VTH-beleidsplan.

Op basis van bovenstaande constatering luidt het oordeel over uw taakuitvoering in 2022-2023 'voldoet'.

Een overzicht van alle verbeterpunten vindt u in de bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat u op 8 februari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of u jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of u daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert.

U stelt in het uitvoeringsprogramma 2023 en jaarverslag 2022 simpelweg dat de VTH-medewerkers voldoen aan de kwaliteitscriteria. Echter, u maakt niet inzichtelijk hoe de jaarlijkse evaluatie heeft plaatsgevonden en wat de uitkomsten daarvan zijn. Verder heeft u niet geëvalueerd in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de ODRU. Het is van belang dat uw gemeente erop stuurdt dat door uw eigen gemeentelijke organisatie én de ODRU aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan en de gemeenteraad daarover actief informeert. U heeft tijdens het verificatiegesprek aangegeven in 2024 een evaluatie uit te voeren.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld over 2022 luidt 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de monumentencommissie.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Ook kijken wij ook of u de verbeterpunten heeft uitgevoerd. Nu de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op 1 januari 2024 in werking treden, valt in 2024 elke gemeente onder het reguliere toezichtregime. Dat betekent dat de toezichtinformatie inhoudelijk wordt beoordeeld.

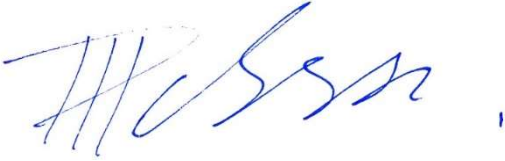
Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Voer een volledige periodieke beleidsevaluatie uit. *Toelichting: een wettelijk vereiste is dat periodiek gerapporteerd wordt over het al dan niet bereiken van de in het VTH-beleid gestelde doelen, de uitvoering van de activiteiten in verhouding tot de prioriteitstelling en de evaluatie van afspraken met andere bestuursorganen en organen belast met strafrechtelijke handhaving over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden. Aangezien u op 4 juli 2023 nieuw VTH-beleid heeft vastgesteld had u een periodieke beleidsevaluatie kunnen uitvoeren m.b.t. het voorgaande VTH-beleid 2019-2022.*
2. Stel het jaarverslag voor milieu, bouw en ruimtelijke ordening tijdig vast. *Toelichting: Het jaarverslag 2022 is op 14 maart 2023 vastgesteld. Stel het jaarverslag eerder vast, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma voor het komende uitvoeringsjaar (zie ook verbeterpunt 9).*

Strategisch beleid

3. Beoordeel of het gemeentelijke Bouwbeleidsplan 2014 nog actueel is en maakt in het VTH-beleidsplan 2023-2027 een duidelijke koppeling met dit Bouwbeleidsplan zodat duidelijk is wat de verhouding is tussen de twee stukken. Of voeg aan het VTH-beleidsplan 2023-2027 een actuele risicoanalyse, prioritering en toetsingsprotocol toe voor de uitvoering (vergunningverlening).
4. Neem het onderwerp 'constructieve veiligheid' op in de risicoanalyse en omgevingsanalyse voor RO en Bouw.
5. Formuleer concrete en meetbare doelen (SMART) op basis van een risico- en probleemanalyse en de daaruit voortvloeiende prioriteiten.

Operationeel beleid

6. Maak de personele en financiële middelen die **benodigd en beschikbaar** zijn voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting. *Toelichting: De beschikbare capaciteit is voldoende geborgd in de begroting. Echter, het alleen opnemen van de beschikbare capaciteit is onvoldoende. Het is nodig om vanuit de doelen een inschatting te maken van de benodigde capaciteit om die doelen te bereiken en het is die benodigde capaciteit die moet worden geborgd in de begroting.*

Programma en organisatie

7. Stel het uitvoeringsprogramma voor milieu, bouw en ruimtelijke ordening tijdig vast. *Toelichting: Het gecombineerde jaarverslag 2022/ uitvoeringsprogramma 2023 is op 22 juni 2023 vastgesteld. Stel het uitvoeringsprogramma voorafgaand aan het uitvoeringsjaar vast.*
8. Maak in het uitvoeringsprogramma inzichtelijk welke activiteiten op het gebied van RO (handhaving bestemmingsplannen, aanpak strijdig gebruik), Bouw en Milieu worden uitgevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met de gestelde doelen en prioriteiten. Besteed hierbij ook specifiek aandacht aan de prioritair onderwerpen asbest, bodem (milieu), brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen (milieu), risicovolle inrichtingen, brandveiligheid (BWT), constructieve veiligheid (BWT) en handhaving strijdig gebruik bestemmingsplannen (RO). *Toelichting: In het uitvoeringsprogramma wordt aan de onderwerpen asbest, bodem (milieu), brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen (milieu), risicovolle inrichtingen summier aandacht geschonken in de zin dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de gestelde doelen en prioriteiten. Aan het onderwerp constructieve veiligheid en handhaving strijdig gebruik bestemmingsplannen wordt geheel geen aandacht geschonken.*
9. Stem het uitvoeringsprogramma af met andere betrokken bestuursorganen en de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving. *Toelichting: uit het uitvoeringsprogramma blijkt niet dat het uitvoeringsprogramma met andere publiekrechtelijke organen is afgestemd.*

Vorbereiding, monitoring en uitvoering

10. Verantwoord jaarlijks aan de gemeenteraad in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de ODRU. Voor zover de kwaliteitscriteria niet zijn of konden worden nageleefd, dient hiervan gemotiveerd opgave te worden gedaan.